

FOGLALAT: Magyarország és Erdély (Batthyány Károly jótéteménye; alsófehérmegyei hódolat; budapesti napló: időváltozás, magyar színi előadások; különféle: lemberg-vidéki termés, Ferdinánd főhg Varsóban; amerikai lap véleménye a' gyapjutermeesztés tárgyában; Schwarzenberg Frdrík hg alakozási gyűjteményét kísérő levele; 's a' t.) Amerika (Van-Buren tudósítása a' követházhoz Robert Peel gőzös elégetése tárgyában; dr. Francia diktator †; William Johnson felszólítása; Guatimalában polgárháboru; Riobambában zendülés tört ki; 's a' t.) Portugália (a' királyné nyárilakába utazott; 's a' t.) Spanyolország (Narvaez jelentése a' hadminiszterhez; Espartero Miranda felé nyomul; Monagorri felszólítása, 's a' t.) Anglia (hírek Persiából; az oroszok elfoglalák Teherant; Soult tábornagy fényes estélyt ada; felső és alsóházi üések; 's a' t.) Franciaország (pör a' becsületrend kormányzósága ellen; Temps véleménye az ellene indított per tárgyában; 's a' t.) Németország. Schweiz. Belgium. és Svédország. Gabonaár. Dunavízállás. Pénzkelet. —

Magyarország és Erdély.

Kis-Rákos és Szaknyér hely. hitvallásu helységek (Vasmegeyében) a' táj helyzete 's anyaggyűlekezettől távullétük miatt vízáros időben 's kivált az év hó-dus szakában magzatikat élet- 's egészség-veszélyeztetés nélkül iskolába nem küldhetvén, bár megerősítésükkel, fensőbb helyben-hagyás mellett magok közt nevelő-házat alapítani előkelték. Tudomására jutván e' korszerű törekvés Batthyány Károly gr. urnak, rögtön nyujtva valának kegyes szív kormányozta karjai tehetetlen jobbágyai segélyére, a' leendő tanító részire féltelket ajánlván.

N. E. ny e d, július 14-dikén: Folyó hónap 9, 10, 11 és 12-dik napjain tartaték, közelebb országgyűlésünk bevezete utáni legelső közgyűlése Alsó-Fejér-megyének, mellynek nagy számmal egybe gyűlt RR-dei. (befogadásuk-
ra igen szük levén a' megyei terem) ez uttal az ev. ref. szentegyházba se-
reglének. Innen egy a' RR-dek gyűlésébe megjelenésre ünnepélyesen meg-
hívó választmány küldetett b. Bánffy Miklós főispán urhoz, ki ennek követ-
keztiben a' RR-dek közé megérkezvén, élénk és sokszoros éljen-kiáltással
fogadtatott, valamint e' ns megyének a' közelebb országgyűlésen volt követei
id. Zeyk Dániel s b. Kemény Dienes is, kiknek elejökbe hasonlag meghívó
díszes választmány küldetett vala e' gyűlés kezdetén. A' RR-dek gyűlését b.
Bánffy Miklós főispán ur fontos tartalmu beszéddel nyitotta meg, velősen azt
fejtegetvén 's mutatván meg, hogy a' fejdelem 's törvény rendeletének en-
gedés nincs ellenkezésben egymással, 's ugyanezért e' kettőhöz egyenlő en-
gedelmességet ajánlott a' RR-deknek, 's igért részről. Felelték főjegyző Jab-
lonczai Elek 's tb. Farkas Sándor érdekes tartalmu beszédben. Az így meg-
nyílt közgyűlésen előfordult tárgyak közt legelőbb is a' hódolati, 's egyesü-
leti hit tételét le egész ünnepélyel 's oly nagy számu tagjai által a' ns
megyének, hogy a' hódolati hitlevelet aláírtak száma jóval felül haladá a'
hétsházat. Békesség és szeretet minden hazánkban élő nem magyar nemzet-
belieknek! de egyszersmind igen ohajtandó volna, miszerint minden magyar
nemes magyar nyelven tudná letenni a' hódolati hitet, 's ne lenne kénytelen
(m. ns léteére magyarul nem tudva) oláh nyelven eskünni, mint most is történék.
Ezután az országgyűlési követeknek, tisztük módómi folytatása jöve szónyeg-
re. Szóla előbb meghatólag egyik követ Zeyk Dániel, azután b. Kemény Dé-
nes tartotta velős és kimerítő követi dolgozataikat illető előadását. A' ns Ren-
dek több ízben élénkül jelentették teljes megelégedésüket 's hálás indulatját
kát mind két nagy érdemű követjök iránt, valamint teljes helybenhagyásukat
's igenlésüket, táblabíró Farkas Sándor beszédére, ki a' ns megyének,
volt követei iránt érzelmét 's köszönetét szíveskedett közmegelégedéssel
tolmácsolni. Az idő rövidsége miatt több tárgynak kelle ugyan más alkalom-
ra maradni, a' szerencsétlen budapesti sorsa enyhítésére mindazáltal nem
mulaszták el a' ns Rendei némi segedelemmel járulni, két pengő kr. rovatal
vetetvén az egész vármegyében minden füstre. E' közgyűlés folyamáról tett
előadáshoz kell még esatolnunk, hogy e' népes közgyűlésnek, a' hódolati hit
letétele által örökre nevezetesült első napját különösen fényit e' főispán ur
által több száz személyre adatott pompás ebéd, mellyen fős. fejedelmünk
es a' fols ausztriai háznak hosszús és boldogító uralkodásáért vigan üritettek
a' poharak, valamint az ifeni casino által adatott estvéli táncvizigalom is,
melly a' bekövetkezett kedvetlen idő daczára is elég népes és különösen dí-
szes volt. (Erd. Hir.)

Budapesti napló. Időnk hirtelen megváltozott; a' rekkenő hőse-
get szél 's ezt rögtön hideg követé, még pedig oly mértékben, hogy so-
kan őszivel valának kénytelenek fölvaltani a' nyári öltönyt. A' légmérsék
e' hirtelen változta káros hatásu az egészségre, 's néhány nap óta szá-
mos beteget hoznak a' kétvárosi kórházakba, kiknek leginkább meghűlésből
eredt bajuk. — Magyar színpadunkon f. hó 21-ikén „Norma“ nagy dalmű ada-
ték középszámu közönség előtt, mellyben Lipesev Klára és Benza, mint ven-
dégek léptek föl; az előbbit (Adalgisa) esinos külseje ajánlja ugyan, de szava
nem elég erős és esengő illy szerepre, 's hangászati jártassága sem lát-
szik annyi szilárdsággal bírni, mennyit illy nagy műben egyik főbb szerep
vitele kíván; Lipesev Klárában szép nyereséget tenne intézetünk, de csak
bohózatú szerepekben, mikre eddig nem bírnak alkalmas dalszínésznőket,
mert Bartháné éneke nem igen használható, pedig mégis többnyire ő kény-
telen hézagot pótolni, mi egyik fő oka annak, hogy nálunk a' bohózatok
nem képesek oly szerencsét csinálni, mint gyárhelyükön, Bécsben. Igaz
ugyan, a' mű szerez közönséget jóságával, de bohózatokra nézve tagad-
hatlan, hogy a' legjobb is üres színházban adatik, ha nincsen az intézet-
nek kedvelt szerepvívője a' színművek ez osztályára, ki szerepében egé-
szen maga helyén állana, és annak minden előadáskor valamely újabb
komikai oldalát tudná kiemelni. Tanúsítja ezt a' német színház példája,
melly mindenkor tömve vala nézőkkel, midőn a' híres Scholtz játszá a'
főszerepet valamely bohózatban, 's most jobbadán meglehetősen üres, mert
sem színésznője sem színésze nincsen, ki e' színszakban kitűnő kedvelé-
sével bírna a' közönségnek. Mennyiben egyszeri előadásból ítélhetni, ugy
látszik, Lipesev Klára e' részben kedvezévé tehetné magát a' közönség-
nek, ha érthető szavával sima, kedveltető játékok párosítva. Valóban kár,
hogy minden hölgy, ki ürhető hanggal bírván dalszínészi pályára lép,
azonnal nagy operákban kíván tündökleni, és a' helyzeti darabokban föllé-
péstől iszonyodik. A' természetet kellene ebben követni; a' esz és pa-
csirta is szépen fityöl, mint esz és pacsirta; de ugyan mi lenne belőlük 's
énekükből, ha mindketten a' esalogony dalát akarnák kontáru utánozni?
Adalgisa tehát ez este nem vala képes feledtetni a' közönséggel Norma
(Déryné) hanyatló erejét. Sajnálattal kelle hallgatni ez érdemes dalszínés-
znők erködisit, mikkel óriási nehézségű szerepének megfelelni törekvők,

's az első felvonás nagyobb résziben csakugyan többet teljesite, mint töle
józanul várni lehet; végén azonban 's különösen a' 2ik felvonási pár-és
hármad dalban, nem vala képes a' mindig sűrűbbedő nehézségekkel meg-
küzdeni, 's részint hangejtésben, részint mértéktartásban többször kisklott,
mit még észrevehetőbbé tön Lipesev Klára gyöngösege, melly a' hibás
futásban is követé Déryné. Szóval, ha Adalgisa a' próbán is ugy énekle,
mint előadáskor, ugy jobb lett volna őt föl nem léptetni; egy két illy nem
jól választott vendég szerep-adás után a' közönség el fog idegenülni a' színhá-
zunkban megjelenéstül, ha új vendég fog hirdettetni, tartván, hogy vára-
kozása ismét meghiúsuland. Mielőtt valamely vendég föllépése megenged-
tetnék, mindenkor meg kellene próbálni ügyességét, mert különben az inté-
zet hitelé mulhatlanul esökkenni fog. Másik vendégünk, Benza (Oroveso)
helyén vala; és mely hangjának csupán kissé hajlékonyabb simultsá-
got ohajtnak, mi szorgalmas gyakorlással könnyen tulajdonává lehet, 's
dalszínészetünk valóban igen jól használható tagra tenne szert benne. A'
második felvonásbani dalit a' karral együtt ismétéznie kelle. Joob (Szever)
kitűnő iparral játszik, 's haladása dicséretet érdemel. A' karszemélység
's hangászkar jól viselék magukat. 22-ikén „Nóragadás az alorézás bálból“
bohózat 3 felv., némi túlzásokat kivévén, az előadás kielégítő vala; azon-
ban a' mai előadás is bizonyítá főnebbi állításunkat, hogy t. i., nincsen jó
's kedvelt dalszínésznők, ki az illyes darabokat föl tudná tartani, mert
az egész előadás majd minden hatás nélkül ment véghez, 's leginkább csak
Szerdahelyi ügyessége tartá életben az egészet. Ez este nyitak meg elő-
ször az előcsarnok fölötti társalgási terem, melly mulató-és frísió-helyül
szolgálánd játék előtt és felvonások közt. 23-ikén „Lantos és törvényszék“
vigj. 2 felv. Kotzebuetól és „Elevenholt házaspár“ vigj. 1 felv. Az előb-
biban Megyeri mindenkor remekelni szokott komikai tehetségével, melly
soha nem téveszti el hatását, az utóbbiban pedig Déryné és Szerdahelyi
(Hagymáné és férje) a' kacagató hősek; azonban több néző arczán saj-
nálat jelei valának láthatók, hogy Normát illy aljas bohócz szerepben kel-
le szemlélnők. Déryné hasonlíthatatlanul jól adja e' silányságot 's anny-
ból dicséretet érdemel, hogy nem követi mások kárhuzatos példáját és min-
den szerepben kész föllépni; de a' szerepkiosztók valóban több kimélő
méltánnyal viseltethetnek a' művésznő érdemei iránt. 24-ikén „Sevillai
borbély“ adatott.

Nagyméltóságú Cziráky Antal gr. országbirája 's magyar tudom.
egyetemünk elnökének fia gr. Cziráky János f. hónap 21-dikén nmélt.
Eötvös Ign. b. 's főtárnok, mint fols. fejedelmünk képviselője és fényes
egyházi és világi hallgatóság előtt tartá ünnepélyes védvitátását az egye-
temes törvényudományból az egyetemi palotában. Ellenesi vagy os-
tromlóji voltak a' törvények különféle ágazatiból mélt. Ocskay Antal
baezi püspök 's helytartósági tan., Stoffer Józ. kir. tan. 's nádori kan-
cellária-igazgató és Vizkelety prof. uu. Az országos érdemű atyának
's övének nagy öröme jeles diáksággal értekező nagyreményű grófot
a' tisztelt királyi képviselő a' védvitátkozás koronáján egy, fols. Urunk
által küldött 's annak névbetűjít ragyogató brilliánt gyűrűvel tisztelé meg.

KÜLÖNFÉLE: Pozsonyban f. hó 16-án este égiháboru dühöngé, a' kö-
zel sz. Györgyben pedig egy házat gnyujta föl a' villám. — Lemberg vidé-
kin ez évben igen jól fizető aratást reménylenek; a' tavaszi vetések buják,
's az eleinte silány ősziek is naponkint javulnak. Kitűnőleg szépek a' ken-
derföldek; burgonya 's káposzta pedig hallatlan hőseget ígérnek. — Sa-
dagarában (Bukovinában) elhalasztani szándék a' baromvásárt, mivel
Bessarabiában, Ukrainában és Podoliában marhadög jelei mutatkoznak.
Moldvában már megszünt pusztítani e' vész, minek következtiben az ökrökre
nézve öt napra szállíták a' vesztegítőt; ezeket mindazáltal kicsinységök
miatt nem kedvelik annyira a' vevők, mint a' jóval nagyobb bessarabiai
és podoliai szarvasmarhákat. — Miklós czár Varsóban kitűnő nyájasság-
gal fogadá estei Ferdinand fhget, 's főudvarmesterét és két kamarását,
Desfours, Mittrowszky és Klebelsberg grófokat rendjelekkel díszité. A' fhg
Varsóban állomásozó, nevét viselő ezredének 600 aranyat, az ezredesnek
és szolgálattevő őrnagynak pedig becses gyémántgyűrűt ajándékozott. —
Szebenben mult hó 30-kán zárak be Wachsmann János kormányzóki ta-
nácsos és szászok grófja elnöksége alatt, a' szászok idei nemzeti gyűlésö-
ket. — Tenger mellékünkről jött utazók egyhangulag állítják, miszerint
a' fekete tengeren legközelebb iszonyu szélvész dühöngvén, tömérdek
vagy elsüllyedt. Ugyanazok beszélék, hogy Triestbe megnyugtató hírek
érkezének Aegyptusból, hol Mehemed Ali fölhagyni kezd függetlenségi
eszmével, mert rettegé a' nagy hatalmak (fölkelése esetében) mulhatlan-
ul ellene fordulandó erejét. — A' Springfield Mercury (amerikai lap)
az éjszakamerikai gyapjutermeesztésről ezt írja: „Értemes férfiak, kik
minden megkivántató eszközzel bírnak a' dolog tökéletes és alapos meg-
ítélésire, egyhangulag állítják, miszerint 15 év mulva a' gyapjukivitel épen
olly fontos kereskedési ágat képzend Éjszakamerikában, mint most a'
gyapot (pamut) kivitele. E' nézet a' gyapjutermeesztés gyors előhaladásán
alapszik, melly 10 év óta bámulatos gyorsaságu előlépéseket tett, 's folyvást

évenként majd egészen 20 pCttel növekvék. Legutóbbi évben 60 millió font gyapjút vivének az egyesült szabad tartományok külön vásárhelyeire, nem is számítván azon nagy mennyiségeket, miket a szövőszekék már a természetesi helyeken földolgoznak. F. évben 75 millió fontra fog emelkedni e' mennyiség, jövőben pedig 90re. Anglia ellenben most 160 millió font gyapjút természetesen, Németországból 20 (hová a magyarosági gyapju is járul 's pedig tetemes részit teszi ez összeségnek) és Spanyolországból mintegy 10 millió fontot szállít be. Saját természetesét nemképes Anglia szaporítani, mert legelőji egészen elfoglalják, gőzzel pedig még nem lehet jól tartani a birkákat. Az egyesült szabad tartományok tehát, ha így gyarapszik gyapjutermetésük, mit kétségbe épen nem vonhatni, ha meggondoljuk, milly iszonyu legelőkkal bírnak, nem sokára mennyiségben alkalmasint minőségben is jóval túlhaladandják Angliát, következésképp fő gyapjuraktára és vására leendnek az egész világnak. Nem sok év fog elmúlni és Éjszakamerikában a német gyapjuvásárok rendszere lépend életbe, mert most azon szokás, melly szerint a természetektől vásárolják hely színén a gyapjút, igen sok csalásra szolgáltat alkalmat, 's főleg a gyárok ügyvivőji sok kárt okoznak a gyártulajdonosoknak. Itt is főleg a kis haszonbérli sokkal inkább el van szigetelve, hogysen a vásárok valódi állapotját ismerhetné és egyszersmind tudhatná: tanácsos e' eladni gyapját, vagy még várakozni? E' bajt Németországban (házánkban is) már valamennyire elháríták a nagy közönséges gyapjuvásárok, mellyeken az eladók és vevők rövid idő alatt egyenlőn megtudhatják az árok állapotját, 's azt, hogy ennek következtében mit legüdvösebb tenniök. A' mindkét részről nagy számban megjelenés pedig majd egészen lehetlenné teszi a' csalást 's tévedést. E' cikkely írója amerikai szemmel nézi hazája előhaladását a gyapjutermetésben 's azért alkalmasint tulságosak reményei, mert a' szárazföld valóban nem félhet, hogy Amerika olly hamar magáévá tehesse az egész világ gyapjukereskedését; annyival kevésbbé, minthogy ez ipar-ágban nem csak Amerika siet előre a' haladás ösvényén, hanem szárazföldünk országai és különösen hazánk is, Anglia pedig hihetőleg inkább látogatandja meg az eddigi vásárokat, mintsem a' távol Amerikába hajózzon. Az egyesült szabad tartományok tehát csupán annyit árthatnak gyapjukereskedésünknek, hogy magukat ezentúl egészen képesek leendnek ellátni a megkívántató mennyiséggel, mit nem igen nagy kárnak mondhatni, mivel oda, mint lapjaink többször említék, többnyire csak silányabb gyapjút szoktak Európából szállítani. — Schwarzenberg Fridrik hg, legidősb fia a nagyhirű tábornagnak, 's szerzője egy igen becses munkának Algir elfoglaltatásáról, társasági sorshuzásból 300 pengő forintot küldte az árviztől károsult budapestiek fölségelésére, melly adományt következő, Zichy János gr. udvari fogalmazóhoz intézett irattal nyújtja be: „Igen tisztelt fölszólítása következtében küldöm fájdalom! igen csekély részem a' m. kir. udv. kancellária által olly czélszerűleg megindított segélygyűjtéshez. Sajnálom, hogy körülményeim nem engedik fényesb móddal járulhatósomat azon nevezetes mennyiségekhez, mellyek Önnek aláírasi ívén azon vigasztaló igazságot tanúsítják, hogy Magyarország határin kívül is hön dobog a' szív a' szorongó állapotba jutott honért, 's részvevőleg fordul annak sérelvehez 's örömeihez. Sokszorozza Ön csekély adományomat az adó jó szándékával, 's annyira rugand a' mennyiség, hogy egész Pestet újra föl lehetne építeni belőle. 'S azért nem szégyenlem, hogy csak illy csekély lehet adományom, noha egyébkint e' gyöngeség érzelmé legnyomasztóbb 's legmélyebben alázó akkor szokott lenni, midőn elbénul, ha azt ember-társunk segélyére kellene nyujtanunk. Azonban, ha már készpénzzel nem járulhatok is méltólag azon kötelesség-telejesítéshez, mellyre hálás megismerése az annyira drága polgári jogoknak, mikkel minket indigenákat (honosítottakat) Magyarország díszesíté, 's azokból származó polgári kötelességeknek, kénytet, szeretném legalább máskép követni szívem sugalmát, melly híven és hálással megtartá emlékezetét azon barátságos vendégszeretésnek, mellyben a' szerencsétlenül két testvérvárosban évekig részesülék. Bátor vagyok tehát még fegyvertáramból gyarapítani adományomat, egy karddal 's egy arab yatagannal; az előbbi ószerűsége miatt némileg becses, és én örömmel teszem azt a' haza oltárára, 's majd talállok azért még másikat, mellyel karomat fölfegyverezhessem, ha védelmelmét kívánná a' haza; a' yatagan pedig részem azon fegyverzsákmányból, melly Algir elfoglaltatása után, valamennyi katonatiszt köztelosztaték. Örömemre fog szolgálni, ha e' távol vitt kalandból hozott fegyver néhány könyüt képes szikkasztani a' hazában. Mind a' két darab becses lehet az illyesmit kedvelők előtt, 's eladás vagy kijátsztatás által tetemesül növelhetné csekély adományomat. Midőn használtatásuk módját egészen Önre bízom, bezárom soraimat 's a' t.“ Aláírva: Schwarzenberg Fridrik hg, es. kir. alezredes.

A m e r i k a.

Van-Buren következő tudósítást intéze a' congressushoz „Sir Robert Peel“ gőzös elégetése tárgyában: „Az egyesült tartományok követházához. F. hó 11ki követkamrai határozattal egyezőleg benyujtom a' pénzügyi kincstári és hadi miniszterek tudósítást az illető oklevelekkel. Belőlük kiviláglik, hogy azon gonosztét, mellyet Robert Peel britt gőzősen az egyesült tartományok határiban, és Telegraf amerikai gőzősen Felsőcanadában elkövetének, egyik kormánynak sem szolgál alkalmul kölcsönös elégtételkövetelésre. E' esekévkényeket mind két részről úgy nézik, mint bűnös tetteket, mellyek a' lettdolgok vizsgálatára 's a' vétkes személyek büntetésire följogzott törvényszékek bíraskodása alá tartoznak. Az illő vizsgálatok megtéttvék, gyanus személyek befogattak, a' per folyamatban van, 's a' következmény többé nem lehet kétséges. A' canadai határszéleken mind két részről uralkodó ingerültség a' kormányt fájdalmas aggodalommal tölté el. Mindent megtevének 's továbbá is megteszünk, hogy némelly, határinkba menekedett, canadai 's több hazánkbeli tulzónak nyilvánosan kimondott 's végrelajtni szándékolt tervét kijátszhassuk; a' nemzetet ők

ugyanis a' szomszéd és barátságos viszonyu hatalom által akarék megbuktatni. Illyesminek nem szabad mindaddig sükerülni, míg a' két kormány, kötelességét illő figyelemben tartva, kölcsönös becsület 's bizalommal viseltetik egymás iránt. Azon szilárd akarattal, miszerint hatalmomban álló minden eszközt a' határbeli béke zavartatás ellen intézendek, azon biztos meggyőződést párosítom, hogy a' britt hatóságok, mint Európában, ugy az angol éjszakamerikai gyarmatokban is, örömmel kezet fognak velem azon cél-elérésre, melly Angliában 's az egyesült tartományokban a' nép 's kormány részről a' legűszintébb 's komolyabb kívánat. Washington, jun. 20kán. — A' perui kormány az éjszakamerikai tartományokkal hivatalosan tudatá, miszerint ő aug. 18kán a' valparaisói kikötőt ostromzár alá veendi. E' két republica közti egyenetlenségekről már többször tevének említést. — Ujyorki lapok szerint az egyesült státusok és Texas között a' kölcsönös határok iránt szerződés kötöttet, mit az egyesült tartományok tanácsa már el is fogadott. — Joinville hg jun. 15kén érkezék Ujyorkba 's 16kán az itt lakó francziák fényes lakomával tisztelék meg. — A' mexicói ostromzári hajószereg részire számtalan élelmi hajó indult Ujyorkból; az egyesült tartományokbeli kereskedők azonban gondoskodni fognak, hogy a' mexicóiak éhen ne haljanak; a' baltimori parthajósok viendik oda éllelmiszereiket, az ostromzár áttörésire elszávnák 's (mint az ujyorki kereskedő lap megjegyzi) „mit János bátya föltesz, arrud ezer öröög sem veri le.“ Ha e' merény sükerülend, ugy eza' kereskedés évkönyviben példátlan tünemény leend. — Ujyorki Herald szerint jun. 14erül Ujyorkban sárga láz úte ki; egy hét lefolyta alatt kettő halt meg benne; minek következtében azon rendelés téteték, hogy a' délről jövő hajók 30 napig vesztegelni kénytessenek.

Curaçaoi maj. 19ki hírek szerint dr Francia dictator meghalt; párthívei a' népboszútól rettegve Montevideoba futamlának. A' dictator következő sírírását tétete magának: „Zsarnokságnak tartják azt, ha valamelly országban sok 's igen ellenkező törvény, vagy ha épen semmi törvény nincs; én az utóbbi ösvényt választám, mert ez őszinte lelkelettemmel 's a' paraguayiak egyszerű szokásával jobban öszhangzik.“ — Robert Peel gőzös elégetése William vagy Bill Johnson csapatul származék, kitől ugyanis az ujyorki Herald következő fölszólítást közöl: „Mindenhez, kit illet: Én William Johnson, született felsőcanadai polgár, tanusítom, miszerint a' felsőcanadai hazafiaktul a' szárazföldi 's tengeri csapatok főparancsnokságára van bízva. Én vezérlém azon csapatot, melly Sir Robert Peel gőzőst elfoglalá 's fölégeté. A' vezérségem alatti személyek ekkor többnyire született angol alattvalók voltak 's igen csekély számu önkénytes; főszállásom sz. Lőrincz folyam egyik szigetén vala, az egyesült státusok határin kívül 's e' helyet én William (Vilmos) erősségnek nevezém. Pontosan ismerem én a' határvonal 's tudom, melly sziget tartozik az egyesült státusok birodalmához, mellyik nem; minthogy biztos akarék lenni, nem szándékozván az egyesült tartományokban fekvő helyet választani, azon határozat után irányozkodám, mellyet a' biztosak, a' genti szerződés 6dik cikké következtében, hozának 1822 jun. 23kán, Uticában Ujyork státusban. Ismerem azon szigetek számait, 's a' szerződés szerint e' sziget britt birtok vala. Még most is megszállya tartom e' sziget 's egy állomást, melly mintegy husz angol mérföldnyire fekszik az éjszakamerikai birtoktul 's elfoglalásom előtt a' britt királyné birtoka vala. Én parancs szerint munkálkodom. Mozgalmim célja Canada függetlensége. Az egyesült tartományok kereskedése 's polgáinak sajátja ellen nem harcolok én. Jun. 18án 1838. William Johnson.“ — Watertowni jun. 13ki irat szerint, midőn e' napon „Oneida“ gőzös Wels Island mellett hajózott el, Johnson megjelent négy emberével egy hosszú ladikon, melly szerkezetére nézve a' legjobb gőzőssel is vetélkedik gyorsaságban. Ő és társai három „hurrah“ kiáltának, mit néhány a' gőzősön viszonzani akartak, de ez megtiltatott nekik. Johnson ismétlé a' kiáltozást, „Peel Robert“ jobogót tárva ki; de „Oneida“ gőzös így sem figyelvén reá, ladikostul a' canadai szigetek felé iramlott; a' ladik gyorsasága felülmul mindent, mit eddig tengeren és sz. Lőrincz folyamon e' nemben láthatánk. Mondása szerint őt élve nem fogják el. —

Guatimala republicában ismét polgárháboru dulong. Febr. 24dikén bizonyos Carrero tábornok, ki 2 ezer főnyi csapatot tudá összegyűjteni, a' várost megtámodá 's bevevé. Salazart, a' republica alelnökét, megöleék. Mart. 30kán O-Guatimalából csapatok nyomulának elő 's Carrerot visszavonulásra kénytyék, Carrero legutóbbi állomása Santa-Rosa, serge ő ezer főnyi és San-Salvadort készült ostromlani; szerencsétlenségre a' nép nem tudja szándékát. Nicaragua és Honduras elszakadtak a' szövetségűl; meglátjuk a' republica elnöke mit teend. — Bogotai lapok szerint april. 23ig Riobambában zendülés tört ki, az ottani őrség ugyanis, Aparicio parancsnoksága alatt, a' kormány ellen nyilatkozék. A' lázadók egy pár mérföldnyi közelségre vonultak a' városhoz (Bogotához); itt azonban Daste tábornokra bukkantak, kit a' rögtön összevont csapatokkal a' lázadók ellen küldének. Vincente Rocafuerte, Ecuador republica elnöke fölszólítása következtében a' lázongókat megverék és szétzakták. Az összeesküvés azonban igen elágazott 's a' többi közt Otamendi tábornok és Urbina ezredes főnökei. — Ujgranada republica egyik rendelete oda nyilatkozik, miszerint Buenaventura kikötő a' csendes tengeren folyó év sept. 1től megszűnik lenni szabad kikötő. —

P o r t u g á l i a.

Lissaboni jun. 27ki hír szerint a' királyné férjstül kised kiséréttel Cintra nyárilakába utazott jun. 25kén, hol septemberig szandéka mulatni, melly hónapban várják lebetegülését is. — A' National szerint azon férfit, ki 14kén a' miniszterelnök mellének döfe szuronnal, már felfödöztek 's elfogák. — Jul. 3ki hír szerint a' pénz- jog- és belügyi miniszterek leadák elbocsáttatásukat, mit a' királyné azonban nem fogadott el. — A' Lissabonban lakó brittek jun. 28kán Viktória királyné koronázatását fényes la-

komával ün-
britt és fran-
Lissabo-
nisterváltozá-
rek közül töl-
juta eszebe e-
natának nem-
nök egyiket
hogy az, min-
a' londoni k-
megüllek. A'
ékesítve, ez
got vélik tel-
tugál ünnepe-
20 személye-
vet, udvara á-
zand; a' por-
korlott a' ki-
kik előtt mi-

Munago-
baski tartom-
köztetek meg-
engem hatha-
sanak nagy r-
ban állának i-
ját földünkön-
gyen fölünk-
munkán, 's
caya lakosi!
kezdett dies-
távol, mivel
állítására ez
nyinkban ali-
esetet gyász-
két visszaze-
azokkal egy-
harezba esalo-
nyert győzel-
csak, mégis
hogy illy gy-
ra lobbauis r-
res Simon,
győzelemre,
vált a' eselsz-
lyedve kellen-
gyulna azon-
vezérek d. C.
lene titeket i-
kapuinak meg-
eltemetve so-
hassanak a'
téink helyre

A' Gae-
Narvaez tábo-
szerencsém
esoportjának
Don Nicolas
kiszemelt sz-
megtámodák
19 tisztet, I-
holtakban,
400 puská-
hatalmunkba
saságának k-
sergét megü-
szándékozik
losi fővezér-
nyíték- 's re-
mellyek a' s-
lott nimesen
kosít. Ez in-
kint jobban
rendezett ka-
is dörögnek
és a' baski
messze azon-
nyerendnek
malacarrgu-
végre megü-
sikeres elő-
mennyiségü-
Morella ellen-
ban a' carlos
parancsot ka-
azonnal meg-
sége taláru-
Arragoniába

komával ünneplék meg. J. Ommanney ellenhajóvezér is megvendégélé a' britt és francia hajósergej tiszteit fényes lakomával.

Lissabon, jul. 3kán: Az utolsó hetekben a' lapok által híresztelt minis-
terváltozás aligha valószínű; jól értesültek szerint ugyanis a' ministe-
rek közül többen bizonyossá tevék barátaikat, hogy közülök egyiknek sem
juta eszébe elboacsátatását kérni, de ok sincs rá, ha csak a' lapírók kívá-
natának nem engednek a' minis-terek. Azon hír is, miszerint a' minis-terel-
nök egyik testvére van Angliába követül szónva, csak annyiban igaz,
hogy az, mint titoknok, Palmella hg rendkívüli követségéhez lón kinevezve
a' londoni koronázáson jelenlehetés végett. E' koronázási ünnepet itt is
megállék. A' portugál hadihajók számtalan tarka lobogókkal voltak ki-
ékesítve, ez olly figyelem az angol nemzet iránt, mivel a' viszonyossá-
got vélik teljesíteni, mert az angol hajók is az itteni kikötőben a' por-
tugál ünnepélyeket hasonlólag üllik meg. Az angol hajósergej vezére csak
20 személyre ada lakomát hajóján. — Goblet tábornok, a' belga kö-
vet, udvara által visszahivatván, Angolországon keresztül Belgiumba uta-
zand; a' portugálok őt tarták azon férfinak, ki legtöbb befolyást gya-
korlott a' királyné határozatira 's e' szerint elutazása azon pártbelieket,
kik előtt minden külföldi gyűlöletes, örömmel tölti el.

Spanyolország.

Munagorri említett legújabb fölszólítása így hangzik: „Navarra és
baski tartományok lakosi! Midőn mult aprílben Verasteguiból jöttemkor
közvetek megjelentem, fölszólítást intézék hozzátok velem egyesülésre 's
engem hathatósan segítésre hazánk nyugalma és szabadsági helyreállítá-
sának nagy munkájában. Habár elemek 's egyéb akadályok eleinte utam-
ban állának is, habár a' béke és szabadságunk zászlaja még nem leng is sa-
ját földünkön, ne higyétek azért, hogy fölhagyánk ügyünkkel. Távol le-
gyen tőlünk illy gondolat; mi szakadatlanul dolgozunk a' békealapítási nagy
munkán, 's törekvésünk jó sikere saját várakozásinkat is meghaladá. Bis-
caya lakosi! legyetek meggyőződve, miszerint azon nap, melly az általunk
kezdett dicső vállalatot legfőkételesen sikerrel koronázandja, már ninesen
távol, mivel minden megfeszített iparunk a' béke és szabadságok vissza-
állítására czélok. Eddig fájdalommal érzők a' háboru ostorát; tartomá-
nyinkban alig él egy család, melly nem kénytelen egy vagy több szomorú
esetet gyászolni. Itt az idő annyi szerencsétlenségnek véget vetni 's a' bé-
két visszaszerzeni, azon kalandorokat pedig, kik bennünket megcsalának,
azokkal együtt kiűzni hazánkól, kik, miután atyáinkat és testvérinket
harcba csalogaták, gyáván elhagyák a' küzdőket. D. Carlos zászlaj alatt
nyert győzelmeket csak a' ti vitézségteknek tulajdoníthatni; 's nézzétek
csak, mégis mikép jutalmazták tetteiteket! Vitéz baskok! Mégis türetek,
hogy illy gyalázatosan gúnyolják Zumalacarreguy emléket tovább 's boszu-
ra lobbanás nélkül nézitek, hogy Villareal, Guibelalde, Zariatagui, Tor-
res Simon, 's egyéb vitéz vezérek, kik annyiszor vezetétek fegyvereiteket
győzelemre, kénye alatt szenvednek egy olly hgnek, ki mindenkor lapta
volt a' eselszövők kezei között 's örökké az is fog maradni! Mélyen sü-
lyedve kellene lenni a' biscayaiak lelkiületének, ha haragjuk lángra nem
gyulna azon kegyetlen 's hálátlan bánásmód látására, mellyet azon vitéz
vezérek d. Carlos parancsából szenvedének. Biscaya lakosi! Roszul kel-
lene titeket ismérnem, ha vonakodnátok egyesülni velem azon börtönök
kapuinak megnyitására, mellyekben Zumalacarregui harcztársai elevenen
eltemetve sorvadnak, hogy megszabadítva, velünk egyesülten munkál-
hassanak a' nagy munka kiviteleben, mellynek czélja: béke és szabadi-
téknk helyreállítása! Jose Antonio Munagorri.“

A' Gaceta de Madrid jul. 2káról következő hivatalos jelentését közli
Narvaez tábornoknak a' hadministerhez: „Ciudad-Real, jun. 29kén: Van
szerencsém kegyelmességgel tudatni megsemmíttetését Orejita pártos
esoportjának, melly három év óta folytonos rettegésben tartá az országot.
Don Nicolas de Rute derek vasas katonáji 's a' loreai tartományi ezred
kiszemelt századi Calzada de Calatrava (Mancha tartományban) közelében
megtámadák a' zendülőkét és rövid tusa után tönkre verék. Az ellenség
19 tiszteket, 1 tábori lelkészt és 370 közharcost veszítte foglyokban és 30at
holtakban, míg részünkről csak egy közvitéz esett el. A' foglyokon kívül
400 puska, 30 ló 's nagy mennyiségű lőszer juta e' diadal következtében
hatalmunkba. Orejita maga hat derek lovassal ellírott, 's csupán lova gyor-
saságának köszönheti megszabadultát.“ — Espartero most rögtön egész
sergét megindítá Miranda felé, 's általános vélemény, miszerint Estellát
szándékozik megtámadni. Ugyan oda vezérli sergeit Maroto is, az új car-
losi fővezér, ki jun. 28kán fölszólítást intézett embereihez, mellyben fe-
nyíték- 's rendtartásra inti őket, és okodásra kéri az ellenség eselei ellen,
mellyek a' szabadságok föntartásával keesegtetik a' tartományokat, ho-
lott ninesen egyéb czéljuk, mint végkép tönkre juttatni az országot és la-
kosit. Ez intés leginkább Munagorri vállalatára czélok, mellytől napon-
kint jobban kezdnek rettegni a' carlosiak. Munagorri már kétezer főnyi jól
rendezett katonasággal bír, 's a' carlosiak még az egyházi szöszékekről
is dörgenek ellene, de siker nélkül. Jul. 3kán fölszólítást intéze Navarra
és a' baski tartományok lakosihoz Munagorri, 's ígéré, hogy már ninesen
messze azon nap, mellyen jelszavok: „Béke és szabadságok!“ valósulást
nyerendnek, 's ő meg fogja nyitni azon börtönöket, mellyek fenekén Zu-
malacarreguy harcztársai méltatlanul szenvednek. — Pardinás osztálya is
végre megindult Oraa sergeihez csatlakozás végett, 's a' hadi munkálatok
sikeres előmozdítására 4 millió reat vive magával. Jun. 27kén tetemes
mennyiségű ostromszerek érkezének Segorbeba, mellyeket Cantavieja és
Morella ellen szándék használni. E' két város fögyüléshelye Alsó-Arragoniá-
ban a' carlosiaknak, 's ezek bármí áron elfoglalására igen határozott hangu
parancsot kapa Oraa, minek következtében 6 zászlóaljjal és 600 lóval
azonnal megindult az érintett két város ellen. Oraa Cabrerában erős ellen-
sége találand, de ha legyőzheti, korlátlanul fog uralkodhatni egész Alsó-
Arragoniában és Valencia királyságban, mit annál biztosabban reményl-

hetni, mivel darab idő óta rendkívüli munkásságot kezd kifejtteni a' mad-
ridi kormány, így legközelebb harmadfél millió reat, 10 ezer nyári öl-
tözetet, 20 ezer inget és 24 ezer pár cipét küldé az éjszaki hadsereghez.
A' most kiállított 40 ezen ujoncz tústint el fog láttatni a' szükséges fegy-
verzetel, 's már az öltözetnemük is készek számukra. Ezenkül néhány
nagyobbszerű álgyu is indulóban van Oraa csapatihoz, 's rövid idő mulva
újabb 's tetemesb küldemény menend utra Espartero sergeihez. Most tehát
csak a' kölesön ügye sikerüljön 's bizonyosan végkép el leend döntve a'
véres polgárháboru ügye, mit Munagorri nem csekély mértékben fog elő-
segíteni, miután már eddig is nem csekély része a' trónkövetelő sergeinek
igen kedvezőleg gondolkozik vállalatáról. —

Anglia.

London, jul. 10dikén: A' királyné 5 font sterlingnyi értékű arany
pénzeket veret. Képe igen jól el van találva rajtuk. — „Royal William“ új
nagy gőzös f. hó 6kán indult Liverpoolbul először Ujyorkba, 32 utazóval.
Partról távoztát számtalan ember nézé. — Persia mostani állapotjáról nyugta-
lanító hírek érkezének Bombayból; szerintük ugyanis Mac Neil, britt
követ, parancsot kapott a' persa udvar elhagyására, vagy önként távo-
zék onnan bizonyos, Anglia böcsületével és érdekivel meg nem egyező kör-
ülmények miatt. Bizonyos számu orosz tisztek pedig persa szolgálathoz állottak,
hogy kényurok befolyását annál hathatósabbán föntarthassák a' schah ta-
nanácsában. E' hír rendkívüli fontosságát azon körülmény is bizonyítja,
hogy érkezete után azonnal összeült a' kabinet tanács, és Hastings, Se-
miramis 's még hat nagy hadihajó parancsot kapa gyorsan Persia fővá-
rosa alá vitorlázásra. Magányos levelek majus 21kérül azon meglepő hírt
hozák, hogy az oroszok Teherant, Persia fővárosát elfoglalák. — Temap
a' Hyde-Parkban nagy tábori szemlét 's gyakorlatot tartának, mellyen 200
ezernél több néző vala jelen. Soult tábornagyot az egész iszonyu tömeg
ismét lelkesüléssel fogadá; Liverpool város pedig ünnepi lakomára hívá
meg, melly jul. 20kán fog véghez menni. — A' Satirist szerint a' toryk
fölszólítani szándékoznak a' királynét Cambridge György hggel házasságra
kelés végett, az Age pedig „királyi megsértése a' toryknak“ czím alatt,
ezt írja: „Ki tanácsolható ő fölségének, ugy cselekedni a' koronázáskor,
mikép ő magát a' Carlton-Clubban összegyűlt urak és hölgyek iránt
viselé? Midőn ő föls, az apátság felé kocsizván, az említett ház előtt el-
haladt, kitünőleg félre fordítá fejét, noha a' karzatok 's ablakok tömve
valának főrangu hölgyekkel és urakkal. Közönségesen hívek azonban, hogy
talán véletlenül épen valamely más tárgy voná magára a' királyné figyel-
mét; de ez nem ugy vala, mert visszakocsiztakor egészen háttal fordítá
Carlton-Clubnak. Sutherland hgnő és Albemarle gr. ülének a' kocsiban
Viktóriával; talán ők javaslanak illy nem királyi bánásmódot a' királyné-
nak? Am lássák!“ — Nemours hg julius fogytaig szándékozik Londonban
mulatni, 's e' szerint az elutazását már darab idő óta rebesgetett hírek nem
valósulnak. A' Soult tábornagytól adott estély igen fényes vala; 12 száz
vendég volt jelen 's a' kocsiból kiszállás esti 9³/₄ órától éjféltáni egy
óraig tartott. A' palota külrésze pompás világitásban ragyoga 's előtte számta-
lan néptömeg hullámozott föl 's alá, majd tetszés majd guny jeleivel fogad-
va az érkezőket. Az egyik táncsteremben ismét Strauss hangszkara ho-
zá mozgásba a' lábakat. Csemegéket azon arany asztali készületeken szol-
gáltatott vendégeinek Soult, mellyet Napoleontul kapott ajándécul. — Leg-
közelebbi pénteken az idegen követek 's ministerek a' lordmayorral 's pol-
gársággal fognak ebédelni Guildhallban. Hogy pedig semmi pártoskodás
jele ne mutatkozzék, mind az alsó-mind a' felsőházból különség nélkül
hívá meg a' polgárság a' legjelesb radicalokat, whigekeket és torykat. Igen
nehezen tuda napot találni a' polgárság, mellyen a' nagyvilág emberei elég
szabadok a' cityben megjelenhetésre, 's e' nehézség alkalmasint elháríthat-
lan leende, ha R. Peel pénteken adni szándéklott lakomáját udvariaságból
el nem halasztja. A' követek 's ministerek ünnepélyes pompával kocsizand-
nak a' citybe, 's így jó London város népének ismét lesz mit bámulnia. —
„Great Western“ gőzös 36 napnyi távullét után, melly közül nyolczat
Ujyorkban töltött el, szerencsésen visszaérkezék Bristolba. Oda 14¹/₂, vissza
pedig 12¹/₂ napig vala vizen. A' rajta jött utasok, szám szerint 92, nem
győzik eléggé magasztalni a' hajó kényelmeit és az utazás könnyűségét.
Gőzhajókon tehát már csakugyan utazhatni Angliából Amerikába; de
kérdés: fog é mindenkor annyi utazó találkozni, mennyi mulhatlanul
megkivántatik az iszonyu költségek födözésire? főleg, mivel itt kizáró
szabadságok nem gátolván az ipar-kifejlést, számos gőzös lépend verseny-
pályára, 's ezenkül az erőművek, szén és ivóvíz annyi helyet foglal-
nak el, hogy áruszállításról gondolni sem lehet. Tekintve mindazáltal e'
tárgy politikai oldalát, kiviláglik, miszerint igen czélszerű vala épen e'
pillanatban életbe lépte illy nagyszerű 's Amerikát Angliával nagyobb kö-
zelségbe hozó vállalatnak; midőn annyi gonosz szellem munkás lobogó lán-
gokra gyujtani a' két birodalom közt hamu alatt lappangó tüzet. — Mai
amerikai lapokban egy jelentése olvasható az éjszakamerikai egyesült sza-
bad tartományok elnökének a' congressushoz, mellyből a' fenforgó nehé-
ségek daczára legbarátságosabban érzelmek tűnnek ki Anglia iránt. Durham gróf-
ban pedig, bár mit mondjanak is a' toryk, bizhatni, mert ő, ki az orosz
udvarnál annyi ingerlés közepett is fön tudá tartani a' békét, bizonyo-
san nem teend semmit, mi Északamerika szabad polgárit harcra lobbant-
hatná Anglia ellen. Első hivatalos jelentése Durham grófnak már elérkezék
Londonba. Tartalmából eddig csak annyi juta köztudomásra, hogy kato-
naság-szaporitást kíván, mi nem csekély zavarba hozá a' minis-tereket. —
A' tegnapi felsőházi ülésben kemény ellenzés után végre csakugyan mégis
keresztül ment 62 szónyi többséggel az irlandi szegényi törvény, 's így a'
toryk jóslata, mellyet mindenféle híresztelének annak megbuktá-
ról, nem valósul. A' testületi törvényjavaslat másodszeri fölolvastatása
ellenzés nélkül megtörtént; Wellington hg mindazáltal jelenté ez alkalom-
kor, hogy a' törvényjavaslatnak biztosság előtti vitasakor több módosító

indítványt szándékozik tenni az ellenzés. Brougham lord ugyan e' napon szőnyegre hozá a' spanyol ügyeket, szavai mindazáltal kívánt következmény nélkül maradának. Az alsóházban az irlandi tizedtörvényt vitatgáták. O' Connell indítványba hozá: ajándékoztnék a' papságnak az előre kifizetett tizedjára; oly feltétellel mindazáltal, hogy aztán a' még fizetetlen tartozásokat többé ne követelje, mivel zendület-támogatás nélkül teljességgel lehetlen illy cím alatt valamit kicsikarni a' bérlőktől, a' földesuraktól pedig példátlan kegyetlenség olyas fizetéseket követelni, miket soha nem fognának bérlőktől beszédetni. A' vitáknak nem lett e' napon vége; de az elmék meglehetősen nyugottan maradának, 's nem mutatkozik nagy ellenzés.

Jul. 9kén az alsóházban szőnyegre kerülvén a' titkos költségekre 35 ezer font sterlingnyi mennyiség, Hume ellenzése daczára tetemes szótöbbséggel kereszttől ment a' minisiteri indítvány. Teheran elfoglalásáról az oroszok által még semmi bizonyos hír nem érkezék.

Franciaország.

Paris, jul. 12ikén: A' háztartási költség hivatalosztálya különös pörben küzd a' böcsületrend igazgatósága ellen. Condé hg, ki Aumale hget, a' király egyik fiatalabb fiát, tevé fő örökösévé, egyszersmind azt rendelé végintézetében, hogy Ecouen kastély évenkénti 100ezer franknyi jövedelemmel együtt a' vendéiák gyermekeinek nevelésére fordíttassék. A' titkos tanács e' záradékot megsemmíté, mint erkölestelen, mivel teljesítése a' polgárháboru emlékének örökítésére fogna szolgálni. Ennek következtiben tehát e' szép hagyomány is a' fő örökösre szállott. Azonban Ecouent hajdan a' császár a' böcsületrendnek ajándékozá, mely a' kastélyt nevelő-intézetül használá; de a' restauratio után a' hg mint el nem adott nemzeti jószágot ismét birtokul nyere azt. Miután a' titkos tanács a' vendéi nevelő-intézetet nem hagyá helyben, a' királyhoz járult a' böcsületrend, ismét birtokba helyeztetést kérvén, mivel st. denisi lakása egészségtelen 's azzal fölhangyi kénytelen. A' király azonnal családi tanácsot gyűjte össze, mellyben határozatá lón, hogy nem illő a' kir. családhoz a' titkos tanács végzetéből és a' hagyomány-megsemmítésből hasznót húzni, hanem legezlszerűbb Ecouent a' 100 ezer franknyi évi jövedelemmel együtt a' böcsületrendnek átengedni. Kéré továbbá a' böcsületrend, hogy a' közel erdő is csatoltassék Ecouenhez, mellynek bírása különben inkább teherrel mint haszonnal leendne kapcsolatban, 's mivel a' kastélynak előbbi rendeltetéséhez alkalmazása ugyis nagy költséget kíván. A' király ebben is megegyezék és az egész tárgyat három jogtudósna adta át, hivatalos és törvényes alakba öntés végett. Ezek azonban azt állíták, hogy családi tanácsnak nincsen joga, még kiskoru tagjainak nyilványos kárára, valamely birtokrul lemondani, hanem legezlszerűbb eszköz ez esetben a' törvényes ut, mellyen törekedjék jogát bebizonyítani a' böcsületrend. A' király tehát pörkezést tanácslott a' böcsületrendnek, mellyet ő igen szívesen kész elveszteni. A' pör valóban meg is van már kezdve, de igen szövevényesnek látszik, mivel az ítélszék, az eddigi előzményekből ítélve, Ecouent el nem adható koronai jószágna szándékozik tekinteni, mellyet a' korábbi királyok nem valának jogosítva Montmorency családnak 's ez a' Condéknak adni. Igen könnyen megtörténhetik tehát, hogy végre a' kastély erdőstül az ország tulajdona leend, mi igen érzékenyül fogná illetni a' böcsületrendet, melly nem bír elég móddal mostani egészségtelen lakhelye fölvaltására. — Mint látszik, a' francia politika e' pillanatban csupa pörre készül olvadozni, alig kezdék meg t. i. a' főnebbit 's végzék be Laity botrányteljes pörét, már ismét más keletkezik a' Temps ellen, mellyről így szól e' lap: „A' Temps septembri törvények nevében sorompok elibe van idézve! Igazságunk vala, midőn e' törvények életbe léptetése ellen fölkelénk és barátink jól tevék, midőn az ellen hatalmasul küzdének. 'S már most a' legmélyebb békidőben sajtópörök emelkednek. Minisitergünk, nem tudván, mikép magyarázza meg folytonos létezését, ügye kétségbeesett helyzete következtiben erőszakoskodó kezd lenni, miután tettété magát, mintha békítő és engesztelő rendszert szándékoznék követni.“ — Azon cikk, melly miatt a' kormány üldözöbe vevé a' Temps szerkesztőségét, így hangzik: „A' kormánylapokból láthatni, miszerint a' pairszéki titkos tanács Laity hadnagynak vádállapotba helyzetetését 146 szóval 5 ellen csakugyan elhatározá. Most azonban, midőn a' vétkeességi kérdéstről szölt a' pairszék, 20 szózatra emelkedék a' főnebbi hatról az ellenzés. A' vád 's védelem után szükségkép e' kérdések valának teendők: 1) Birt-e joggal a' pairszék e' tárgyban ítélethozásra; 2) következtés nélkül maradása az intézvények fölforgatására kibocsátott fölszólításnak; 3) ítelése a' király alkotmányos jogainak a' koronára. A' jogszerűségi kérdés még ez alkalomkor is annyira uralkodék a' többi fölött, hogy kétszer került vitatás alá. A' másik kérdést háromfélekep lehete eldönteni, t. i. vagy nyilványítani, hogy a' röpirat semmi büntetésre méltót nem foglal magában; vagy hogy az valódi merény; vagy végre, nem merény ugyan, hanem csupán vétség, melly utóbbi esetben a' pairszék azonnal megszűnendett e' tárgyban jogszerű bíró lenni. Ez utóbbi véleményt, a' 2ik kérdés következtében, több pair hő beszéddel védé. Egyébiránt egész valódi tartalmát e' titkos ülésnek nem tudhatni, mivel Pasquier eloszlás előtt szoros hallgatásra kötelezé a' páireket.“ — A' Bon Sens szerint az 1789iki választók és Bastille megrohanóji hét fiatal követtel egyesülve jul. 14ikén, mint emléknappján a' Bastille elfoglaltatásának lakomat akarának adni, mit a' kormány jó előre eltíltta. — Guadeloupe és Martinique szigetek gyarmatosi egyhangulag határozák, miszerint többé cukrot főzni nem fognak, hanem a' cukorpedvet az amerikaiaknak eladni, mi által az országos jövedelem, elvesztvén a' cukor-beviteli vámot, tetemesül csökkenend 's ez híhetőleg kényszerítü fogja a' kormányt méltányosb politikával bánásmódra a' gyarmatosak iránt. — A' Toulon előtt horgonyzott angol hajósereg

már elindult a' siktengerre, őrszemmel tartandó a' porta és Mehemed Ali mozdulatit. A' Mexicoba és Buenosayresbe indulni szándéklott francia hajók is Mehemed Alinak a' portától végkép elpártolni akarása hírére azonnal föl-szedék horgonyikat, 's nyugat helyett kelet felé boesáták meg vitorláikat, jeléül, hogy a' francia kormány sem akarja henyén bevárni a' keleten történeendőket. —

(Messenger.) Jul. 12ikén a' minisiterelnök átadá a' franciaországi kancellárnak a' kamarák elosztatását magában foglaló parancsot, minek következtében a' gyűlés azonnal eloszlott. A' követkamrában kissé zajosan menének szellyel a' követek és szerencsét kívántak Michelnek a' pairkamrai ítélszék előtt Laity ügyében mondott védelmi beszédeért. Midőn az ítellet fölolvasták, mondják, gúnymosoly vala Laity ajki körül látható. Az illető hatóságoknál már megtétetvék a' szükséges rendszabályok tüstinti Clairvauxba vitéléré. — Joinville hg jul. 13ikán Brestbe érkezék, hol három napig szándékozik mulatni és az ottani hatóságoktul számára rendelt tisztelgéseket elfogadni. — D. Francisco de Paula infans engedelmet kapott a' kormánytól egész családostul Parisba utazhatásra, hová jul. 15én fogott megérkezni. — A' minisiteri lapok főszerkesztőji engedelmet kaptak ezentul a' statusnácis üléseiben megjelenhetésre. — Algiri hírek szerint az ottani táborzemeknél nem igen örvendetes események vannak napirenden. Buffarik, Douera és Ibrahim közelében több kegyetlen gyilkosság egészen megfosztá bátoráguktól az a' nélkül is veszélyes helyzetü európaiakat. Jul. 2ikán 2 ezer hadsut közelíté a' buffariki táborhoz 's csak a' spahik csatarendben megjelente ová meg a' környéket pusztító vérengzéstől. Abdelkader hatalma nem elég nagy ugyan még valamennyi törzsök feken tartására; de annyi mégis bizonyos, hogy csakugyan hathatósb eszközöket használhatna az általános béke-föntartásra. Illy békétül semmi áldást nem várhatni, mert ugyan ki művelje szorgalommal földét, midőn tudja, hogy azok gyümölese minden pillanatban martalékul eshefik a' vad rablókna, 's virázgó földművelés nélkül ki képzelhet boldog 's hatalmas gyarmatot?

Ujabb parisi hírek szerint a' Temps nem a' pairszék, hanem a' feynyitó rendőrség elibe van idézve. Dupin Fülöp fogja őt védni.

Schweiz.

Lazernben jul. 2kán nyiták meg a' szövetségi közgyűlést. 21 canton megbizólevelét olvasák föl 's fogadták el; a' schwyz-követségi megbizólevelnél azt határozák, miszerint az ezen követség elfogadása iránti határozatot másnap hozandják. Jul. 3kán azonban esekély többséggel a' schwyzi követek kizárattak a' közgyűlésből.

Németország.

Osnabrückben június 28ikán éjjel igen szép számú elsőrendü polgár gyűlt össze, és Stüve polgármestert, lakaban, éljenkiáltással üdvözlék; Stüve rövid de fontos válaszában azon biztosítást fejezö ki, miszerint a' jog törvényes védelmi útjárul soha sem térend el.

Jun. 29—30ki éjjel Kaiserhagen faluban, Mühlhausen mellett Thüringben tűz támodván 150 ház közül csak hét maradt meg épen. — Frankfurtban jul. 9én tevének próbát földszurokka (kátránnyal vagy gyantával) kövezzéssel egy házelőtli járdán; e' munkálaton egész nap számtalan ember tátogatá száját, a' szurokbüztől legkevésbbé sem rettenve meg. — A' pápa iratát, mellyben Hüsgennek érsekségi helyettesé kineveztetését helyben hagyja, Hüsgen körirat által tudatja jun. 30án, mellyben a' pápa következő szavai hozatnak fel tanusításul: „Itaque sinimus, dilectum Filium, Joannem Hüsgen, istius Capituli decanum, Coloniensis ecclesiae procuratorem obire tanquam Vicarium Generalem Venerabilis Fratris Clementis Augusti, donec is in suam sedem restitatur vel alias per nos provideri contingat.“ — Az orosz ezárt Karlsruheba 's innen Badenbe is várják. — Hannovera országban több testület benyújtá már sérelmét az 1833ki alap-törvény eltörlesztése miatt a' német szövetségnek, a' követkamrai tagok példáját követve. A' jun. 25ki ülés, mellyben t. i. Conradi jogtanácsnok indítványát fogadá el a' kamra, az országban nagy hatást szüle.

Belgium.

D' Huart minisiter jul. 7én különös pénzügyi biztosságot nevezö ki, mellynek czélja a' Belgiumon fekvő adósságokrul 's azon kérdésekrül, mellyek e' tekintetben a' 24 cikk elfogadását érdeklik, illő munka-készítés. Elnöke maga a' pénzügyminisiter 's e' biztosság azonnal elkezdé munkálkodását. — Mets belga követkamrai tag Bon Sens parisi laphoz követező irómányt ítelte: „Arlon, jul. 6án: Szerkesztő ur, a' luxemburgi tartományi tanács e' pillanatban azon határozatot hozá, miszerint az egész testület a' király elibe járuljon Luxemburg 's Limburg eldaraboltatása ellen szólalkozás végett; e' fontos politikai eseményt Önnel ezennel tudatom; a' tanács két tagja már előre elutazott hírnökül a' királyhoz a' határozat átadása és személyes megjelenésre boesátnakérés végett.

Svédország.

Stockholmi lapok szerint jul. 10rül a' király jul. 6kán, midőn a' csapatok szemléjéről hazá lovagolna, a' lóru leesett, 's vállát erősen megsérté; orvosi vizsgálat után a' seb nem épen olly veszélyes 's néhány napi gyógyítás után az orvosi hírlemények szerint a' seb gyógyulás útján van.

GABONAAR: Tiszta búza idej 88. Tavali 80 60 61. Kétszeres 56 53 1/2. Rozs 46 2/3 43 1/3 40. Arpa 35 1/3 33 1/3 30. Zab 32 30 23 28. Köls kása 110 100. Kukuricza 46 2/3 43 1/3 40.

DUNAVIZALLAS: jul. 22kén 8' 7" 0" 23án 8' 4" 6" 24én 8' 0" 6" 25dikén 7' 7" 9"

PÉNZKELET: jun. 21kén 5 pCtes statuskötelezvény 207 1/2 4 pCtes 100 3/4 3 pCtes 81 1/2 2 1/2 pCtes 28 1/2 1820ki 100 frtos kölesön 27 1/4 fr. 1834ki 500 fr. kölesön 631 1/16 bécsi 2 1/2 pCtes bankó kötel. 65 fr. bankrésztvény darabja 1441 fr. pgó.

PE...
szombat.
FOGLAL...
V...
uj...
Sp...
tal...
gr...
ku...
D...
Ö es. y...
határozatában...
Bazil kapitán...
zasa alatt ma...
rubálni, és...
ját 600ra em...
Pest sz...
rist“ bécsi n...
tiszteleti pol...
A' pest...
megjelent. A...
méltányra, ...
árviztól kár...
Verőcze...
törvényesze...
kitott: Első...
Pejacsevics...
manics Lászl...
dovázi Fere...
m. t. t. tag., a...
Kugler Antal...
Knezevics L...
vucsini kerü...
Bellesevics...
kütt Jankovic...
nichich Ferd...
Mossinszky...
József; 2dik...
renz, katon...
Verőcz en Tr...
József; Vuc...
Ferdinand, ...
szertartás és...
folkiáltással...
Buda...
tott postaren...
fog utazni k...
aug. 26dika...
mellyminder...
igen hívős és...
az idén is al...
lesz. Ohajth...
lassa el haza...
ha még olly...
élvezhetlens...
latokat is sz...
mert olesős...
belsejét. A...
az aratás a...
dig könnye...
pedig a' Pr...
boritalt tem...
ellenkezése...
Komlóssy fö...
letére a' sz...
ben Dandol...
mit dalsziné...
sükerü dalj...
tudnánk sze...
ség szereti...
„Szerelmit...
szek; az utó...
nem avulnak...
nak nem val...
bravissimi 's...
finnepélyes...
kelljen kiált...
stonatio nél...
azán pálezi...
tandó tetsze...
légszeszeszel...
azután nem...
fokát. — ...
kőrön delut...
fejedelmünk...
műveket há...
fordult meg...
kel, erömüv